

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 328
Warszawa, 6 kwietnia 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Krzysztofa Sobolewskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Zbigniew Dolata; (-) Elżbieta Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Ewa Filipiak; (-) Grzegorz Gaża; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Czesław Hoc; (-) Lech Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Krzysztof Janusz Kozik; (-) Leonard Krasulski; (-) Marta Kubiak; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Jerzy Materna; (-) Anna Milczanowska; (-) Kazimierz Moskal; (-) Elżbieta Płonka; (-) Piotr Polak; (-) Violetta Porowska; (-) Urszula Rusecka; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Agnieszka Soin; (-) Marek Suski; (-) Andrzej Szlachta; (-) Ewa Szymańska; (-) Adam Śnieżek; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki; (-) Mariusz Trepka; (-) Sylwester Tułajew; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Jarosław Zieliński; (-) Wojciech Zubowski.

USTAWA

z dnia

**o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.**

Art. 1. Ustawa określa szczególne zasady przeprowadzania głosowania korespondencyjnego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. 1. Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzone w 2020 r. zostaną przeprowadzone wyłącznie w drodze głosowania korespondencyjnego.

2. Przepis ust. 1 stosuje również do ponownego głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r.

3. Głosowanie w drodze głosowania korespondencyjnego jest głosowaniem osobistym.

4. Wyborca głosujący w wyborach, o których mowa w ust. 1, nie składa wniosku o skorzystanie z możliwości głosowania korespondencyjnego.

5. Głosowanie odbywa się bez przerwy od godziny 6.00 do godziny 20.00.

Art. 3. 1. Operator wyznaczony w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005), zwany dalej „operatorem wyznaczonym”, zapewnia w przypadku głosowania w kraju, w terminie przypadającym od 7 dni do dnia przypadającego przed dniem głosowania, doręczenie pakietu wyborczego bezpośrednio do oddawczej skrzynki pocztowej wyborcy lub pod adres wyborcy wskazany w części A spisu wyborców, o którym mowa w art. 26 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568).

2. Pakiety wyborcze niedoręczone w trybie określonym w ust. 1 są przekazywane gminnej obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania. Jeżeli przekazanie pakietów wyborczych gminnej obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania nie było możliwe pakiety takie przekazywane są właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

3. W skład pakietu wyborczego wchodzi, w szczególności:

1) koperta zwrotna;

2) karta do głosowania;

3) koperta na kartę do głosowania;

4) instrukcja głosowania korespondencyjnego;

5) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania.

4. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe elementy wchodzące w skład pakietu wyborczego, mając na względzie zapewnienie wyborcom, skutecznego prawa do głosowania.
5. Na karcie do głosowania umieszcza się oznaczenie zapewniające autentyczność karty do głosowania.
6. Na kopercie na pakiet wyborczy oraz na kopercie zwrotnej umieszcza się oznaczenie „przesyłka wyborcza”
7. Na kopercie na kartę do głosowania umieszcza się oznaczenie „koperta na kartę do głosowania”.
8. Na kopercie zwrotnej i kopercie na kartę do głosowania nie można umieszczać żadnych innych oznaczeń poza wymienionymi w **ust. 5-7** oraz art. 53k § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy, z zastrzeżeniem ust. 10.
9. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty do głosowania, **w tym sposób oznaczenia jej autentyczności**, wzór i rozmiar koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 5 oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego, uwzględniając konieczność zapewnienia tajności głosowania oraz zwięzłości i komunikatywności instrukcji
10. Pakiety wyborcze sporządzane są na zlecenie ministra właściwego do spraw aktywów państwowych przez wskazany przez niego podmiot lub podmioty. Niezwłocznie po sporządzeniu pakiety wyborcze są przekazywane operatorowi wyznaczonemu.
11. Przepisy **ust. 3 oraz ust. 5 – 8**, stosuje się odpowiednio do głosowania w obwodach głosowania utworzonych za granicą.

Art. 4. Dopisanie do spisu wyborców, o którym mowa w art. 28 ustawy, o której mowa w art. 3 ust. 8, następuje na wniosek wyborcy wniesiony do urzędu gminy najpóźniej w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 5. 1. Wyborca podpisuje oświadczenie, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 5 i wpisuje, w miejscu do tego przeznaczonym, swoje imię i nazwisko oraz numer PESEL.

2. Wyborca po wypełnieniu karty do głosowania wkłada ją do koperty na kartę do głosowania, którą zakleja, a następnie kopertę tę wkłada do koperty zwrotnej łącznie z podpisanym oświadczeniem, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 5, i umieszcza ją, sam lub za pośrednictwem innej osoby, nie wcześniej niż o godzinie 6.00 i nie później niż do godziny 20.00 w dniu głosowania, w specjalnie przygotowanej do tego celu nadawczej skrzynce pocztowej operatora wyznaczonego na terenie gminy, w której widnieje w spisie wyborców. Wymagania, jakim powinna odpowiadać nadawcza skrzynka pocztowa operatora wyznaczonego przygotowana do umieszczenia koperty zwrotnej określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw aktywów państwowych, mając na względzie odpowiednie zabezpieczenie skrzynek nadawczych, w szczególności w celu zagwarantowania głosowania w sposób tajny.

3. Wyborca głosujący w mieście stołecznym Warszawa umieszcza kopertę zwrotną w specjalnie do tego przygotowanej nadawczej skrzynce pocztowej operatora wyznaczonego na terenie dzielnicy, w której widnieje w spisie wyborców.

4. Koperty na kartę do głosowania wyjęte z kopert zwrotnych dostarczonych do gminnej obwodowej komisji wyborczej wrzucane są do urny wyborczej. Kopert na kartę do głosowania nie otwiera się przed wrzuceniem do urny wyborczej.

5. Koperty na kartę do głosowania nie wrzuca się do urny, a kartę uważa się za nieważną i nie bierze się jej pod uwagę przy ustalaniu wyników głosowania w gminie, jeżeli:

- 1) w kopercie zwrotnej brak jest podpisanego oświadczenia wyborcy o osobistym i tajnym oddaniu głosu, lub
- 2) na oświadczeniu, o którym mowa w pkt 1, wyborca nie wpisał swojego imienia i nazwiska lub numeru PESEL lub wpisał te dane nieczytelnie, lub
- 3) koperta na kartę do głosowania nie jest zaklejona;
- 4) wyborca, którego dane wpisane są na oświadczeniu, o którym mowa w pkt 1, nie widnieje w spisie wyborców przekazanym gminnej obwodowej komisji wyborczej;
- 5) koperta zwrotna, do której dołączono oświadczenie, o którym mowa w pkt 1, z danymi tego wyborcy, została już wcześniej wrzucona do urny.

6. Koperty zwrotne niedostarczone do gminnej obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania przekazywane są właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

7. Przesyłki pakietów wyborczych oraz przesyłki kopert zwrotnych są przesyłkami listowymi nierejestrowanymi w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe.

8. **Przepisy ust. 1, 4 i 5** stosuje się odpowiednio do głosowania w obwodach głosowania utworzonych za granicą.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb:

- 1) doręczania pakietów wyborczych przez operatora wyznaczonego do wyborcy,
- 2) odbierania kopert zwrotnych umieszczonych w specjalnie przygotowanych do tego celu nadawczych skrzynkach pocztowych operatora wyznaczonego przeznaczonych do umieszczania kopert zwrotnych,
- 3) dostarczania kopert zwrotnych do właściwych gminnych obwodowych komisji wyborczych,
- 4) odbioru pakietów wyborczych lub kopert zwrotnych w przypadku umieszczenia ich w skrzynce na zwroty

- mając na względzie zapewnienie poszanowania zasad przeprowadzania wyborów oraz zapewnienie bezpieczeństwa tych przesyłek.

2. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb:

- 1) doręczania pakietów wyborczych do wyborców podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284 i 374),

- 2) doręczania pakietów wyborczych do wyborców przebywających w zakładzie leczniczym, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym i areszcie śledczym,
- 3) odbierania kopert zwrotnych od wyborców, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 4) dostarczana kopert zwrotnych do właściwych gminnych obwodowych komisji wyborczych, które zostały odebrane od wyborców, o których mowa w pkt 1 i 2
- 5) odbioru pakietów wyborczych nieodebranych przez wyborców, o których mowa w pkt 1 i 2

- mając na względzie zapewnienie poszanowania zasad przeprowadzania wyborów i zapewnienie bezpieczeństwa tych przesyłek, a także ochronę zdrowia osób odbierających i przekazujących te przesyłki.

3. Do postępowania z pakietami wyborczymi nieodebranymi przez wyborców o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz do postępowania z kopertami zwrotnymi odebranymi od tych wyborców, przepis art. 53j § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy stosuje się odpowiednio.

4. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania z:

- 1) kopertami zwrotnymi dostarczonymi do właściwej gminnej obwodowej komisji wyborczej do zakończenia głosowania,
- 2) kopertami zwrotnymi dostarczonymi do właściwej gminnej obwodowej komisji wyborczej po zakończeniu głosowania,
- 3) kopertami zwrotnymi zawierającymi niezaklejone koperty na kartę do głosowania,
- 4) kopertami zwrotnymi niezawierającymi podpisanego oświadczenia wyborcy o osobistym i tajnym oddaniu głosu,
- 5) kopertami zwrotnymi zawierającymi nieprawidłowo lub nieczytelnie wypełnione oświadczenie, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 5,
- 6) pakietami wyborczymi lub kopertami zwrotnymi umieszczonymi w skrzynce pocztowej na zwroty

- mając na względzie zapewnienie poszanowania zasad przeprowadzania wyborów oraz konieczność zabezpieczenia pakietów wyborczych, a w szczególności kopert zwrotnych i kart do głosowania.

Art. 7. 1. Zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca przebywający za granicą zgłasza właściwemu konsulowi do 14 dnia przed dniem wyborów.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy, numer ważnego polskiego paszportu oraz wskazanie miejsca i daty jego wydania, wskazanie adresu, na który ma być wysłany pakiet wyborczy, a także - w przypadku obywatela polskiego czasowo przebywających za granicą - oznaczenie miejsca wpisania wyborcy do rejestru wyborców.

Art. 8. 1. Wyborca głosujący korespondencyjnie za granicą po wypełnieniu karty do głosowania wkłada ją do koperty na kartę do głosowania, którą zakleja, a następnie kopertę tę

wkłada do koperty zwrotnej łącznie z podpisanym oświadczeniem, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 5 i przesyła ją do właściwego konsula na własny koszt.

2. Konsul przekazuje właściwej obwodowej komisji wyborczej, w godzinach głosowania, koperty zwrotne, które otrzymał do czasu zakończenia głosowania.

3. W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 1 nie stosuje się art. 230 ustawy, o której mowa w **art. 3 ust. 8.**

Art. 9. 1. Czynności wójta lub komisarza wyborczego w głosowaniu korespondencyjnym w obwodach głosowania utworzonych za granicą wykonuje konsul. Przepis art. 14 ustawy, o której mowa w art. 3 ust. 8 stosuje się.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych, w odniesieniu do głosowania w obwodach głosowania utworzonych za granicą, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi w drodze rozporządzenia tryb:

- 1) przekazywania wyborcy pakietu wyborczego,
 - 2) odbierania kopert zwrotnych dostarczonych przez wyborcę do konsula przed dniem głosowania,
 - 3) przechowywania kopert zwrotnych otrzymanych przez konsula do czasu zakończenia głosowania,
 - 4) przekazywania kopert zwrotnych do właściwych obwodowych komisji wyborczych.
- mając na względzie zapewnienie poszanowania zasad przeprowadzania wyborów oraz zapewnienie bezpieczeństwa tych przesyłek.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych, określi, w odniesieniu do głosowania w obwodach głosowania utworzonych za granicą, w drodze rozporządzenia sposób postępowania z:

- 1) kopertami zwrotnymi dostarczonymi do właściwej obwodowej komisji wyborczej,
 - 2) kopertami zwrotnymi zawierającymi niezaklejone koperty na kartę do głosowania,
 - 3) kopertami zwrotnymi zawierającymi nieprawidłowo lub nieczytelnie wypełnione oświadczenie, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 5
- mając na względzie zapewnienie poszanowania zasad przeprowadzania wyborów oraz ochrony pakietów wyborczych, a w szczególności kopert zwrotnych i kart do głosowania.

Art. 10. 1. W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. w każdej gminie tworzy się gminną obwodową komisję wyborczą właściwą dla wszystkich obwodów utworzonych na obszarze danej gminy. W mieście stołecznym Warszawa gminną obwodową komisję wyborczą tworzy się odrębnie dla każdej dzielnicy.

2. Gminne obwodowe komisje wyborcze powołuje komisarz wyborczy najpóźniej w 2 dniu po wejściu w życie niniejszej ustawy, w równej liczbie spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych komitetów wyborczych wyborców, których kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej został zarejestrowany przez Państwową Komisję Wyborczą lub upoważnione przez nich osoby do obwodowych komisji wyborczych, o których mowa w art. 181a § 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w **art. 3 ust. 8.**

3. Gdyby liczba członków gminnych obwodowych komisji wyborczych powołanych na podstawie ust. 2 miała być większa niż ustawowy skład liczbowy komisji lub większa niż skład liczbowy komisji ustalony na podstawie ust. 11 - kandydatów do składu komisji wyłania się w drodze publicznego losowania spośród osób zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych, o których mowa w ust. 2, przy czym pełnomocnik wyborczy lub upoważniona przez niego osoba nie może zgłosić do losowania więcej niż jednego kandydata.

4. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostają rozwiązane obwodowe komisje wyborcze powołane przed tym dniem w trybie, o którym mowa w art. 182 ustawy, o której mowa w art. **3 ust. 8**.

5. W skład gminnej obwodowej komisji wyborczej wchodzi:

- 1) w gminach do 50000 mieszkańców – nie mniej niż 3 i nie więcej niż 9 osób;
- 2) w gminach powyżej 50000 mieszkańców – 9 osób oraz po 9 osób na każde kolejne 50000 mieszkańców, nie więcej jednak niż 45 osób.

6. W skład gminnej obwodowej komisji wyborczej wchodzi z urzędu, jako jej przewodniczący, osoba wskazana przez komisarza wyborczego.

7. Komisarz wyborczy uzupełnia skład gminnej obwodowej komisji wyborczej jeżeli liczba zgłoszonych kandydatów jest mniejsza niż przewidziana w ust. 5 liczba członków gminnej obwodowej komisji wyborczej, spośród wyborców spełniających warunków, o którym mowa w art. 182 § 4 ustawy o której mowa w **art. 3 ust. 8**. Przepis art. 182 § 6 ustawy, o której **mowa w art. 3 ust. 8** stosuje się odpowiednio.

8. Pierwsze posiedzenie gminnej obwodowej komisji wyborczej zwołuje komisarz wyborczy niezwłocznie po jej powołaniu.

9. Gminna obwodowa komisja wyborcza na pierwszym posiedzeniu wybiera ze swojego składu zastępcę przewodniczącego.

10. Skład gminnej obwodowej komisji wyborczej komisarz wyborczy podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

11. W szczególnie uzasadnionych przypadkach komisarz wyborczy, mając na względzie sprawność i skuteczność pracy komisji, może powołać w skład gminnej obwodowej komisji większą liczbę osób niż określona w **ust. 5**.

Art. 11. 1. Wygaśnięcie członkostwa w gminnej obwodowej komisji wyborczej następuje w przypadku:

- 1) zrzeczenia się członkostwa;
- 2) o którym mowa w art. 153 § 2 ustawy, o której mowa w **art. 3 ust. 8**;
- 3) śmierci członka komisji;
- 4) utraty prawa wybierania;
- 5) odwołania.

2. Właściwy komisarz wyborczy odwołuje członka gminnej obwodowej komisji wyborczej w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków członka komisji.

3. Uzupełnienie składu gminnej obwodowej komisji wyborczej następuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o jej powołaniu. **Przepis art. 10 ust. 10** stosuje się odpowiednio.

Art. 12. 1. Gminna obwodowa komisja wyborcza wykonuje zadania przewidziane dla obwodowych komisji wyborczych, o których mowa w art. 181a § 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 3 ust. 8, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

2. Komisarz wyborczy, najpóźniej w 3 dni po wejściu w życie niniejszej ustawy, ustala siedzibę gminnej obwodowej komisji wyborczej.

3. Siedzibę gminnej obwodowej komisji wyborczej ustala się w lokalu wskazanym przez właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

4. W przypadku, gdy wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie wskaże odpowiedniego lokalu w terminie, o którym mowa w ust. 2, komisarz wyborczy ustala siedzibę gminnej obwodowej komisji wyborczej w lokalu wskazanym przez właściwego wojewodę.

5. Wójt, burmistrz, prezydent miasta albo, w sytuacji, o której mowa w ust. 4, wojewoda, wyposaża siedzibę gminnej obwodowej komisji wyborczej w środki ochrony osobistej związane ze zwalczaniem epidemii COVID-19 w ilości wystarczającej dla wszystkich członków gminnej obwodowej komisji wyborczej.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakie musi spełniać lokal przeznaczony na siedzibę gminnej obwodowej komisji wyborczej oraz wykaz środków ochrony osobistej związanej ze zwalczaniem epidemii COVID-19 dla członków gminnych obwodowych komisji wyborczych, mając na względzie potrzebę ochronę zdrowia członków gminnej obwodowej komisji wyborczej.

Art. 13. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do spraw związanych w szczególności z powołaniem, rozwiązaniem, wygaśnięciem członkostwa, dietami dla członków, działaniem, w tym zadaniami gminnej obwodowej komisji wyborczej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy, o której mowa w art. 3 ust. 8, dotyczące obwodowych komisji wyborczych.

Art. 14. 1. Koperty zwrotne są dostarczane przez operatora wyznaczonego do gminnej obwodowej komisji wyborczej w dniu wyborów sukcesywnie od rozpoczęcia głosowania do godziny 23.00.

2. Właściwa gminna obwodowa komisja wyborcza weryfikuje dostarczone koperty zwrotne, w szczególności weryfikuje imię i nazwisko wyborcy oraz numer PESEL z danymi zawartymi w spisie wyborców.

3. Gminna obwodowa komisja wyborcza przed dniem głosowania ustala liczbę urn, jaka ma być stosowana w dniu głosowania, biorąc pod uwagę spodziewaną liczbę kopert zwrotnych w danej gminie. W przypadku wypełnienia urn w trakcie głosowania, komisja niezwłocznie informuje wójta, burmistrza lub prezydenta miasta albo, w sytuacji, o której mowa w **art. 12 ust. 4**, wojewodę o konieczności dostarczenia kolejnych urn.

4. Jeżeli w kopercie na kartę do głosowania znajduje się więcej niż jedna karta wyborcza, karty znajdujące się tej kopercie uznaje się za nieważne.

5. Kartę do głosowania uznaje się za nieważną, jeżeli wskutek sprawdzenia oznaczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 5, gminna obwodowa komisja wyborcza stwierdziła, że karta do głosowa nie jest autentyczna.

6. Gminna obwodowa komisja wyborcza po ustaleniu wyników wyborów sporządza protokół głosowania w gminie w wyborach na Prezydenta Rzeczypospolitej i przekazuje go okręgowej komisji wyborczej.

7. Wzór protokołu, o którym mowa w ust. 5, oraz szczegółowe czynności gminnej obwodowej komisji wyborczej w czasie trwania głosowania ustala Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 15. 1. Spis wyborców w danej gminie, o którym mowa w art. 26 § 4 ustawy, o której mowa w **art. 3 ust. 8**, wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza w 3 egzemplarzach. Spis ten przekazuje operatorowi wyznaczonemu w dniu wejścia w życie ustawy.

2. W mieście stołecznym Warszawa spis wyborców sporządza się według miejsca zamieszkania wyborców odrębnie dla każdej dzielnicy. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Jeden egzemplarz spisu wyborców wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje w przeddzień wyborów przewodniczącemu właściwej gminnej obwodowej komisji wyborczej. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. W sytuacji, o której mowa w art. 292 § 1 ustawy, o której mowa w art. 3 ust. 8, wójt, burmistrz lub prezydent miast przekazuje zaktualizowany spis wyborców nie później niż 12 dnia przed dniem ponownego głosowania.

5. W przypadku, gdy wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie przekaze operatorowi wyznaczonemu spisu wyborców w terminie, o którym mowa w ust. 1, 2 i 4, właściwy wojewoda przekazuje operatorowi wyznaczonemu brakujące dane z rejestru PESEL, bądź też z innego spisu lub rejestru będące w jego dyspozycji, a komisarz wyborczy uzupełnia spis wyborców o te dane.

6. Szczegółowy tryb i formę przekazania spisu, o którym mowa w ust. 1, gminnej obwodowej komisji wyborczej oraz operatorowi wyznaczonemu określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw aktywów państwowych, mając na względzie konieczność udostępnienia tym podmiotom danych koniecznych do przeprowadzenia wyborów.

Art. 16. Operator wyznaczony, w czasie wykonywania zadań, o których mowa w niniejszej ustawie, zwolniony jest z obowiązku świadczenia innych usług pocztowych.

Art. 17. Kto niszczy, uszkadza, ukrywa, przerabia, podrabia lub kradnie kartę do głosowania – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 18. 1. Kto bez uprawnienia otwiera pakiet wyborczy lub zaklejoną kopertę zwrotną - podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto bez uprawnienia niszczy pakiet wyborczy lub zaklejoną kopertę zwrotną

Art. 19. 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

2. W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzanych na podstawie niniejszej ustawy art. 289 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy **nie stosuje się**. Jeśli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan epidemii, Marszałek Sejmu może zarządzić zmianę terminu wyborów określonego w wydanym wcześniej postanowieniu. Nowy termin wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej określony przez Marszałka Sejmu musi odpowiadać terminom przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej określonym w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej regulacji, jest zapewnienie obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej bezpieczeństwa podczas powszechnych wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 2020 r., w warunkach ogłoszonego w Polsce stanu epidemii wirusa SARS CoV-2.

Ponieważ nadrzędnym obowiązkiem państwa jest umożliwienie uprawnionym obywatelom udziału w wyborach powszechnych, niezbędne jest stworzenie odpowiedniego mechanizmu uwzględniającego panujące warunki światowej pandemii oraz ograniczeń w przemieszczaniu się.

Ustanowienie trybu korespondencyjnego jedyną formą udziału w wyborach, oparte zostało na bawarskim modelu w zakresie wyborów komunalnych i powiatowych. Taką zmianę lokalnego prawa wyborczego, parlament bawarski przeprowadził również w 2020 roku. Powyższe oznacza, że proponowany model nie jest rozwiązaniem nowatorskim, a powszechne głosowanie korespondencyjne skutecznie stosowane jest na świecie.

Wprowadzenie głosowania korespondencyjnego w najbliższych wyborach Prezydenta RP, które obejmie wszystkich wyborców spowoduje, że nie będzie potrzeby składania wniosków przez wyborców o możliwość takiego głosowania. Takie rozwiązanie usprawni przebieg głosowania, bowiem ograniczy zakres czynności wymaganych w głosowaniu korespondencyjnym.

Jednocześnie przewiduje się, że głosowanie korespondencyjne zapewni udział w wyborach jak największej liczbie wyborców.

Przewiduje się, aby dostarczenie pakietu wyborczego następowało bezpośrednio do oddawczej skrzynki pocztowej wyborcy lub pod adres wyborcy wskazany w spisie wyborców.

Pakiety wyborcze będą zawierały instrukcję głosowania korespondencyjnego umożliwiającą wyborcom sprawne oddanie głosu w tej formie głosowania.

Wyborca, na jego pisemny wniosek wniesiony do urzędu gminy najpóźniej w 14 dniu przed dniem wyborów, będzie mógł być dopisywany do spisu wyborców w gminie właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania albo w której czasowo przebywa.

W celu zapewnienia bezpiecznego przeprowadzenia wyborów, przewidziano, aby umieszczenie koperty zwrotnej z wypełnioną kartą do głosowania następowało w specjalnie przygotowanej do tego celu nadawczej skrzynce pocztowej operatora wyznaczonego na terenie gminy, w której widnieje w spisie wyborców.

Karty do głosowania będą mogły być otwierane dopiero po wrzuceniu do urny wyborczej.

Głosowanie korespondencyjne zostanie przeprowadzone również w obwodach głosowania utworzonych za granicą.

Zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca przebywający za granicą będzie zgłaszany właściwemu konsulowi do 14 dnia przed dniem głosowania.

Do głosowania w obwodach głosowania utworzonych za granicą będzie stosować się analogiczne zasady, jak w obwodach głosowania utworzonych w kraju.

W najbliższych wyborach Prezydenta RP gminne obwodowe komisje wyborcze będzie powoływał komisarz wyborczy najpóźniej w 2 dniu po wejściu w życie ustawy w sprawie szczególnych zasad przeprowadzania głosowania korespondencyjnego

w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. w równej liczbie spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych komitetów wyborczych wyborców, które zgłosiły kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej lub upoważnione przez nich osoby do obwodowych komisji wyborczych.

Z uwagi na szczególną sytuację wywołaną koronawirusem oraz ważny interes państwa, konieczne jest natychmiastowe wejście w życie przedmiotowych przepisów. Proponuje się, aby dniem wejścia w życie ustawy był dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Ustawa nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawa wywołuje pozytywne skutki społeczne i prawne, wykluczając potencjalne ryzyko zachorowania, istniejące przy obowiązku oddawania głosów w lokalu wyborczym.

Ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Założenia do projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, w sprawie określenia dodatkowych elementów wchodzących w skład pakietu wyborczego

Minister właściwy do spraw administracji publicznej może określić dodatkowe elementy wchodzące w skład pakietu wyborczego, które mogą ułatwić wyborcom oddanie głosu. Do takich elementów należy m.in. nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a.

Założenia do projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać nadawcza skrzynka pocztowa operatora wyznaczonego przygotowana do umieszczenia koperty zwrotnej. Określenie wymagań dla skrzynek pocztowych muszą zagwarantować bezpieczeństwo przesyłek i tajność głosowania.

Założenia do projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym

Przedmiotowe rozporządzenie zostanie wydane przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w porozumieniu z ministrem zdrowia.

Rozporządzenie określi przede wszystkim tryb doręczania pakietów wyborczych do wyborcy, odbierania pakietów wyborczych umieszczonych w nadawczych skrzynkach pocztowych, a także ich dostarczenie właściwej obwodowej komisji wyborczych, jak i odbiór pakietów w przypadku umieszczenia ich w skrzynce na zwroty.

Natomiast kwestia doręczania i odbierania pakietów wyborczych do wyborców podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284 i 374) oraz doręczania i odbierania tych pakietów od wyborców przebywających w zakładzie leczniczym, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym i areszcie śledczym zostanie uregulowana również przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, w drodze rozporządzenia.

Założenia do projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw zagranicznych w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym za granicą

Przedmiotowy akt zostanie wydany przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej.

W projektowanym akcie powinny zostać uregulowane tryb przekazywania wyborcy pakietu wyborczego, tryb odbierania kopert zwrotnych dostarczonych przez wyborcę do konsula przed dniem głosowania, tryb przechowywania kopert zwrotnych otrzymanych przez konsula do czasu zakończenia głosowania, a także tryb przekazywania kopert zwrotnych do obwodowych komisji wyborczych. Określając powyższe kwestie właściwy minister powinien się kierować przede wszystkim zasadą sprawnego przeprowadzenia wyborów oraz w celu zapewnienia bezpieczeństwa tych przesyłek.

Uregulowanie powyższych kwestii w akcie wykonawczym pozwoli zastosować głosowanie korespondencyjnie również do obwodów głosowania utworzonych za granicą. Rozwiązania przewidziane w projektowanym akcie będą w większości podobne do rozwiązań zawartych w rozporządzeniu dla przesyłek krajowych w głosowaniu korespondencyjnym, z uwzględnieniem jednak specyfiki głosowania przeprowadzanej poza granicami kraju.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania ustawy koniecznym jest także, aby przedmiotowy akt wszedł w życie w tym samym dniu co przepisy ustawy.

Założenia do projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia w sprawie warunków jakie musi spełniać lokal przeznaczony na siedzibę gminnej obwodowej komisji wyborczej oraz wykazu środków ochrony osobistej związanej ze zwalczaniem epidemii COVID-19 dla członków gminnych obwodowych komisji wyborczych

Rozporządzenie zostanie wydane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej.

W projektowanym akcie powinny zostać uregulowane wymagania, jakie powinna spełniać siedziba gminnej obwodowej komisji wyborczej, tak aby członkom tej komisji zapewnić warunki umożliwiające ochronę przed zakażeniem prowadzącym do choroby COVID-19. Minister właściwy do spraw zdrowia określi także wykaz środków ochrony osobistej, które zostaną udostępnione członkom gminnej obwodowej komisji wyborczej.

Założenia do projektu rozporządzenia ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w sprawie wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy.

Rozporządzenie ma na celu określenie wzoru karty do głosowania, w tym sposobu oznaczenia jej autentyczności, wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 5 oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego, w celu zapewnienia konieczności tajności głosowania oraz zwięzłości i komunikatywności instrukcji. Przedmiotowe rozporządzenie zostanie wydane po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej.